

Усмешка шчасця

Яўген Ціханаў паказаў творы, што пісаў для сябе

Творы беларускага мастака Яўгена Ціханава цалкам напоўненыя дабрый, радасцю. Некаторыя з іх экспануюцца на выстаўцы «Шчасце ёсць» у Мастоцкай галерэі «Універсітэт культуры».

Тут прадстаўлены творы, якія не выстаўляліся раней (захоўваліся ў майстэрні). Мастак прызнаецца, што пісаў іх у добрым настроі дома ці на лецішчы для сябе. Атрымалася экспазіцыя, і выставачная прастора галерэі нібыта напоўнілася фарбамі пазітыву.

— Мне вельмі складана ўспрымаць жорсткасць і негатыў, — прызнаецца мастак. — Таму хацелася, каб выстаўка атрымалася радаснай, каб усміхаліся госці, каб усміхаўся я. Гэты мастацкі праект — мая ўсмешка, пасыл дабрый, шчырасці. Яго назва «Шчасце ёсць» азначае, што я шчаслівы таму, што займаюся любімай справай. Мне можна не плаціць, я ўсё роўна буду займацца мастацтвам, бо гэта мае жыццё і натхненне. Я ніколі не называў сябе мастаком ад Бога, але ж ува мне жыве вялікі запал да мастацтва, і я гатовы прысвяціць яму сябе назаўсёды.

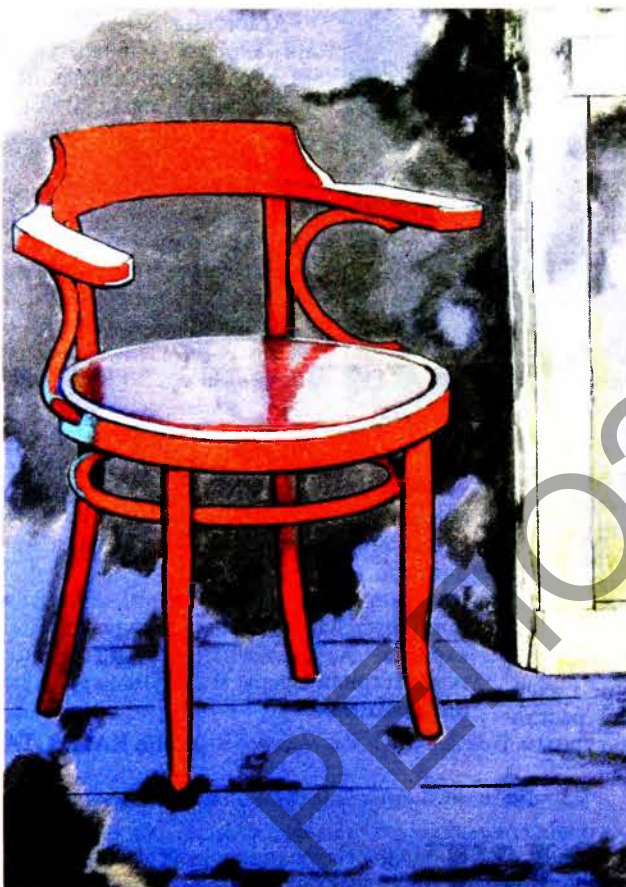
Яўген Ціханаў.

невypadковыя. Каля дваццаці гадоў я знаходжуся ў жаночым калектыве, назіраю розных дзяўчат, якімі проста немагчыма не захапляцца, — адзначае Яўген Ціханаў. — І некаторыя з іх мяне так натхняюць талентамі, знешнімі рысамі, што я гатовы ісці за імі з пэндзлем. Некаторыя вобразы трансфармую ў гістарычны сюжэт. Напрыклад, адна з гераній, якую вы можаце бачыць на маіх творах, распавядала мне, што ў яе ёсць сваякі з казакаў, дзядуля нават быў атаманам. І, сапраўды, у яе твары прасочваюцца ўсходнія рысы. Калі я гэта заўважыў, адразу ж для сябе развіў гісторыю. Вядома, у творы яна не адразу прачытваецца, але праз асобу, вобраз я імкнуўся стварыць атмасферу, у якой глядач зможа ўсё зразумець.

Яўген Ціханаў — чалавек светлы, здольны захоўваць любоў у душы, нягледзячы на розныя абставіны. Ён не прэтэндаваў на тое, каб быць папулярным. Ды майстэрства і талент не засталіся незаўважнымі: творы Яўгена Ціханава знаходзяцца ў Нацыянальным мастацкім музеі Рэспублікі Беларусь, фондах Беларускага саюза мастакоў, калекцыях дыпламатычных прадстаўніцтваў, прыватных зборах розных краін свету.

Сёння мастак выкладае студэнтам Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў, вучыць іх таксама быць шчырымі, адданымі справе. Многія вучні Яўгена Ціханава сталі знакамітымі беларускімі мастакамі і ўдзячныя свайму настаўніку за веды і досвед.

Вікторыя АСКЕРА

Яўген Ціханаў «Крэсла бацькі».

Любоў да творчасці закладвалася яшчэ ў дзяцінстве. Бацька — знакаміты беларускі майстар Іван Ціханаў. А ў студэнцкія гады выпала павучыцца ў такіх знакамітых беларускіх мастакоў, як Леанід Шчамялёў, Барыс Аракчэў, якія таксама паўплывалі на яго станаўленне, фарміраванне почырку і мастацкага густу.

Старшыня Беларускага саюза мастакоў Рыгор Сітніца адзначаў, што Яўген Ціханаў вельмі глыбока адчувае прыроду, разумее яе мову, таму і палотны яго атрымліваюцца шчырымі, нават пяшчотнымі. Але ў прадстаўленай экспазіцыі пейзажаў няшмат, затое вялікая колькасць жаночых партрэтаў. Ёсць творы, якія здзіўляюць тых, хто даўно сочыць за творчасцю гэтага мастака.

— Я жывапісец па адукацыі. Гэта і ёсць мая асноўная спецыяльнасць. Аднак людзі на маіх палотнах

Яўген Ціханаў «Шчасце ёсць».

Культурны ракурс

Першая ўсходнееўрапейская асветніца Ефрасіння Полацкая лічыцца нябеснай заступніцай беларускага народа. У Мінску ёсць два помнікі гэтай вялікай жанчыне. Першы з іх знаходзіцца ва ўнутраным дворыку Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. Другі размяшчаецца каля ўвахода ў навукова-вытворчае аб'яднанне «Агат», непадалёк ад станцыі метро «Маскоўская». Помнік з'явіўся тут адносна нядаўна — пятнаццаць гадоў таму. Яго аўтар — вядомы беларускі скульптар Анатоль Арцімовіч.

Варта адзначыць, што скульптура незвычайная. У ёй спалучаюцца вобразы святасці і зямнога. У руках у Ефрасінні — крыж Лазара Богшы, сімвал веры. Папараць за спінай — аtryбуt паганскай сімволікі. На плячах Ефрасінні Полацкай сядзяць два галубы. Як вядома, гэтая птушка атаясмяля святых дух. Помнік надзвычай папулярны сярод гараджан і турыстаў, якія наведваюць Беларусь: па-першае, ён самы незвычайны з усіх помнікаў Ефрасінні, а, па-другое, шмат у чым адлюстроўвае каларыт і самабытнасць беларускай культуры.

Ефрасіння Полацкая, слава, прыгажосць і мудрасць якой абышлі ўвесь свет, рана сышла ў манашкі. Прыняўшы імя Ефрасіння, яна жыла ў адным з сабораў Полацка, перакладала кнігі і малітвы з іншых моў, стварыла жаночы манастыр, які пазней стаў асветніцкім цэнтрам, а таксама мужчынскі. Заснавала першую школу пры манастыры, дзе дзеці маглі вучыцца грамаце, ткаць, маляваць. Менавіта Ефрасіння Полацкая замовіла ў майстра крыж, які пасля стаў святыняй для беларускіх земляў. Гэты крыж знік падчас вайны і дагэтуль не знойдзены. Копія крыжа захоўваецца ў Полацку.

Раіса ВАСКЕВІЧ

Да ўвагі чытачоў! «ЛіМ» і ў новым годзе працягвае конкурс «Культурны ракурс». Умовы творчага саборніцтва змешчаны ў № 2 нашай газеты. Чакаем цікавых і крэатыўных фотаздымкаў з арыгінальным тлумачэннем.